

ТОГТООЛ

2026 оной мартын 31

№ 150

Улаан-Үдэ хото

**Буряад Уласай дэбисхэртэ түймэртэ эсэргүүсэлгын
онсо журам нэбтэрүүлхэ тухай**

«Түймэрэй аюулгүй байдал тухай» гэхэн 1994.12.21-эй № 69-ФЗ Холбоото уласай хуулийн 30-дахи статьягай, «Буряад Уласта түймэрэй аюулгүй байдал тухай» гэхэн 1995.11.22-ой № 216-I Буряад Уласай Хуулийн 27-дохи статьягай ёһоор, хэргылэмжын хэмжээ ябуулгануудыг бээлүүлхэ, газарай нюруугай (байгаалийн) түймэрнүүдэй бии бололгыг хэргылхэ талаар хэмжээнүүдыг саг соонь абаха зорилгоор Буряад Уласай Засагай газар **т о г т о о н о**:

1. Буряад Уласай дэбисхэртэ түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо журам нэбтэрүүлхэ:

1.1. «Баргажанай аймаг», «Бэшүүрэй аймаг», «Зэдын аймаг», «Яруунын аймаг», «Загарайн аймаг», «Захааминай аймаг», «Ивалгын аймаг», «Хэжэнгын аймаг», «Хурамхаанай аймаг», «Хяагтын аймаг», «Мухар-Шэбэрэй аймаг», «Байгал Шадарай аймаг», «Сэлэнгын аймаг», «Тарбагатайн аймаг», «Түнхэнэй аймаг», «Хориин аймаг», «Улаан-Үдэ хото» нютагай засагай байгууламжануудай хилээр - 2026 оной апрелийн 1-һээ.

1.2. «Кабанскын аймаг» нютагай засагай байгууламжын хилээр - 2026 оной апрелийн 15-һаа.

1.3. «Баунтын эвенк аймаг», «Муяын нютагай засагай тойрог», «Ахын хоёдой нютагай засагай тойрог», «Хойто-Байгалай аймаг», «Северобайкальск хото» нютагай засагай байгууламжануудай хилээр - 2026 оной майн 1-һээ.

2. Түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо журамай хүсэндөө байха хугасаада хорилто тогтоохо:

2.1. Нээмэл гал носоолго (хэрэглэлгэ), бүхы бүлэгүүдэй газарнууд дээрэ пиротехникын бүтээлнүүдыг хэрэглэлгэ, тэрэ тоодо зугаасалгын, һайндэрэй, тамирай болон бусад хэмжээ ябуулгануудыг ба тоглолтоннуудыг бэлдэлгэдэ ба үнгэргэлгэдэ, иимэ онсо ушарнуудһаа гадна:

- ойн харилсаануудай талаар Буряад Уласай гүрэнэй засагай гүйсэдхэхы зургаанай, нютагай засагай аймагуудай, хотын ба нютагай засагай тойрогуудай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай эрхэ мэдэлэйнгээ хэм соо тогтооһон болон түймэрэй аюулгүйн эрилтэнүүдэй ёһоор түхээрэгдэһэн эрхэтэдэй олоороо ошодог тусхайтаар хараалагдаһан газарнуудай дэбисхэр дээрэ шатадаггүй тусхай амһартануудта (мангалнуудта, шарууһануудта г.м.) эдээ хоол бэлдэлгэ. Заагдаһан газарнуудай тоолбори ойн харилсаануудай талаар Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаанай болон нютагай засагай аймагуудай, хотын ба нютагай засагай тойрогуудай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай албан ёһоной сайт дээрэ эрхэ мэдэлэйнгээ хэм соо табигдана;

- ойн хуулийн ёһоор газарай нюруугай (байгаалиин) түймэрнүүдые һэргылхэ ба сараха ба һэргылэмжын бусад хүдэлмэринүүдые үнгэргэхэ зорилгоор тусхай эмхинүүдэй үнгэргэдэг хүдэлмэринүүд.

2.2. Бүхы бүлэгүүдэй газарнууд дээрэ ой модоной хуулийн ёһоор тусхай эмхинүүдэй газарай нюруугай (байгаалиин) түймэрнүүдые сараха зорилгоор үнгэргэдэг хүдэлмэринүүдһээ ба һэргылэлгын бусад хүдэлмэринүүдһээ бэшэндэ хүдөөгэй ба хото һуурин газарнуудай, хотын тойрогуудай, сэсэрлиг ургуулалгын ба газарай эдээ тарилгын аралжаанай бэшэ нүхэрлэлнүүдэй хилэнүүд соо, үйлэдбэринүүдтэ, бүхы бүлэгүүдэй газарнууд дээрэ хуурай хагда, бог шатаалга.

3. Ойн ажахын Улас түрын агентство (Борошноев С.Г.) хууляар тогтоогдоһон гуримаар ой модон соо түймэрэй аюулгүйе хангаха зорилгоор ой соо эрхэтэдэй ябалга ба унаагай ой руу оролго, ой соо тодорхой янзын ажал хэлгэ хизаарлаха тухай шийдхэбэринүүдые абалга хангаха.

4. Зууршалха:

- «Баргажанай гүрэнэй байгаалиин амидаралай оршоной сээртэ газарай ба Үбэр Байгалай үндэһэтэнэй хүрээлэнэй нэгэдэмэл захиргаан» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетэй эмхи зургаанда (Овдин М.И.), «Түнхэнэй үндэһэтэнэй сэсэрлиг» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетэй эмхи зургаанда (Дондупов А.Н.), «Джергинский» гүрэнэй байгаалиин сээртэ газар» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетэй эмхи зургаанда (Раднаев Н.Д.), «Байгалай гүрэнэй байгаалиин амидаралай оршоной сээртэ газар» гэхэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетэй эмхи зургаанда (Сутула В.И.) хууляар тогтоогдоһон гуримаар ой модон соо түймэрэй аюулгүйе хангаха зорилгоор ой соо эрхэтэдэй ябалга ба унаагай ой руу оролго, ой соо тодорхой янзын ажал хэлгэ хизаарлаха тухай шийдхэбэринүүдые абалга хангаха.

5. «Россети Сибири» - «Бурятэнерго» олониитын акцитай бүлгэмдэ, «Россети» олониитын акцитай бүлгэмэй таһагта - Үбэр Байгалай гол зайн

галай нужаануудай үйлэдбэридэ уларилай аюултай нүхэсэлнүүд тухай муу багсаамжалга абахадаа ба Буряадай гидрометеологиин ба оршон тойронхиие саг үргэлжэ адаглан шалгажа байлгын талаар түбһөө шуурганай хэргылэлгын соносхогдоходо, утаһануудай дабхасалгатай ба таһаралгатай, зайн галай ехэдэлгэтэй ба үзүүр ниилэлгэтэй, зайн галаар хангалгын таһалдахатай холбоотой онсо ушаралта байдалай тохёолдохо аюул (түймэрэй бии бололго) доошолуулхын тула тусгаар нютагай засагай байгууламжануудай дэбисхэртэ зайн галай утаһануудые уридшалан унтараалга бээлүүлхые зууршалха.

6. Буряад Уластахи нютагай засагай аймагуудай, хотын ба нютагай засагай тойрогуудай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта зууршалха:

6.1. Болохогүйн талаар хэмжээнүүдые абаха:

- нээмэл гал носоолго, пиротехникын бүтээлнүүдые хэрэглэлгэ, тэрэ тоодо сэнгэлгын, хайндэрэй, тамирай болон бусад хэмжээ ябуулгануудые ба тоглолтонуудые бэлдэлгэдэ ба үнгэргэлгэдэ;

- хуурай хагда, бог шатаалга.

6.2. Хууляар тогтоогдоһон гуримаар ой модон соо түймэрэй аюулгүйе хангаха зорилгоор ой соо эрхэтэдэй ябалга ба унаагай ой руу оролго, ой соо тодорхой янзын ажал хэлгэ хизаарлаха тухай шийдхэбэринүүдые абахые хангаха.

6.3. Нуурин газар бүхэндэ адаглалгын газарнуудай ажал эмхидхэхэ.

6.4. Хэрэгтэй һаань, байһан уһа зөөхэ ба газар малтаха оньһон хэрэгсэлнүүдые газарай нюруугай (байгаалиин) түймэр саралгада шууд хабаадуулхые хангаха.

6.5. Нуурин газарнуудай хилэнүүдээр түймэртэ эсэргүүсэлгын таһалдал дээшэлүүлхэ ба табигдадаг эрилтэнүүдэй ёһоор минерализованно зуруудуудые байгуулха (шэнэлхэ) талаар хэмжээнүүдые абаха.

6.6. Нютагай засагай газарай хиналта шангадхаха, тэрэнэй хэмжээндэ болбосон түхэлтэй болгохо дүримүүдээр тогтоогдоһон болзорто газарай хэһэгүүдэй хуулита эзэдэй бог шорой, хуурай хагда ба үбһэ сабшалга саг соонь сэбэрлэлгэдэ шэглүүлэгдэһэн хэмжээ ябуулгануудые, мүн дэбисхэрнүүдые харууһалалгын ба болбосон түхэлтэй болголгын дүримүүдые сахингүй байлгатай холбоотой захиргаанай хуули ёһо эбдэлгэнүүдые гаргалга хэргылхэ талаар хэмжээ ябуулгануудые эмхидхэхэ ба үнгэргэхэ.

6.7. Оросой Онсо ушаралта байдалай яаман Буряад Уластахи Гол хүтэлбэрийн, Буряад улсаар Дотоодын хэрэгүүдэй яамантай, Ойн ажахын улас түрын агентствэтэй, Сэрэгэй бэшэ зониие хамгаалгын ба онсо ушаралта байдалай улас түрын агентствэтэй, «Баргажанай гүрэнэй байгаалиин амидаралай оршоной сээртэ газарай ба Үбэр Байгалай үндэһэтэнэй хүрээлэнэй Нэгэдэмэл захиргаан» гэһэн холбоото улсаяй гүрэнэй бюджетэй эмхи зургаантай, «Түнхэнэй үндэһэтэнэй сээслиг»

гэһэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетэй эмхи зургаантай, «Джергын» гүрэнэй байгаалийн сээртэ газар» гэһэн холбоото уласай гүрэнэй бюджетэй эмхи зургаантай, «Байгалай гүрэнэй байгаалийн амидаралай оршоной сээртэ газар» гэһэн Холбоото уласай гүрэнэй бюджетэй эмхи зургаантай хамта хүн зоной дунда түймэрэй аюулгүй байдалай хэмжээнүүд, хүсэндөө байгаа түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо журам ба түймэрэй гараһан ушарта үйлэдэхэ гурим тухай ойлгууламжын хүдэлмэри үнгэргэлгэ эмхидхэхэ.

7. Оросой Онсо ушаралта байдалай яаманай Буряад Уластахи Гол хүтэлбэридэ (Марков А. А.), Буряад Уластахи Дотоодын хэрэгүүдэй яаманда (Кудинов О. Ф.), Ойн ажахын улс түрын агентствэдэ (Борошноев С. Г.), Байгаали ашаглалгын халбари хинаха талаар Холбоото уласай албанай Үбэр Байгалай нютаг можонууд хоорондын хүтэлбэридэ (Аппоев З. Д.) ба Буряад Уластахи нютагай засагай байгууламжануудай засаг дарганарта газарай нюруугай (байгаалийн) түймэрнүүдэй гараһанда гэмтэй нюурнуудые, ой модон соо аюулгүй байдал, түймэртэ эсэргүүсэлгын онсо журам эбдэһэн нюурнуудые элирүүлхэ ба харюусалга даалгаха талаар бүрин этигэмжэнүүдэйн ба хүсэндөө байгаа хуулинуудай хэмжээндэ ажал эмхидхэхыень зууршалха.

8. Тус тогтоол албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орохо.

**Буряад Уласай Засагай
газарай Турүүлэгшын
уялга дүүргэгшэ**

В. Мухин